

The 'image of reality' About politics in an aura of images

By: Freek Lomme, redacted by Renée Ridgway

High and low culture no longer exist, knowledge and experience have become enmeshed, everyone and anyone has become an authority, information appears entirely accessible and resources are available on demand — these are the trends of the image-culture becoming real. Its reality exists in the formation of images. But what is the reality of 'our image of reality', and how do we deal with it? Where does collective delusion lie dormant and where is individual bedazzlement? How does the establishment of truth relate to the formation of images?

Het 'beeld van de werkelijkheid' Over politiek in een aura van beelden

Door: Freek Lomme, gereduceerd door Renée Ridgway

Hoge en lage cultuur bestaan niet meer, kennis en beleving zijn in elkaar verstrikt geraakt, autoriteit is aan iedereen, alle informatie lijkt toegankelijk en middelen zijn op afroep beschikbaar: dit zijn de tendensen van de werkelijk geworden beeldcultuur. Haar werkelijkheid bestaat in beeldvorming. Maar wat is de werkelijkheid van 'ons beeld van de werkelijkheid' en hoe gaan we hier mee om? Waar sluimert collectieve waan en waar individuele verblinding? Hoe verhoudt waarheidsvinding zich tot beeldvorming?

1- Onze beeldvorming is ons referentiekader: onze werkelijkheid.

Er is een werkelijkheid die we ons toe-eigenen, een werkelijkheid die we denken te delen en er is het idee van een werkelijkheid buiten ons.

Eigen werkelijkheid

We vormen ons beeld van de werkelijkheid zelf en dat doen dat de hele dag op basis van wat we zien, lezen, ervaren en zo meer. Hiermee is onze werkelijkheid bepaald door de overredingskracht van de informatie die we tegenkomen en onze capaciteit om ons hier een beeld van te vormen en om dit in ons beeld van de werkelijkheid te plaatsen. Onze individuele werkelijkheid bestaat in die beeldvorming: het is de werkelijkheid 'zoals we die zien'.

Gedeelde werkelijkheid

Daarom ook dat ons beeld van de werkelijkheid zo mooi samenvat met dat van de mensen in onze directe omgeving: die komen ongeveer dezelfde dingen tegen, hebben een zelfde referentiekader, een zelfde horizon.

Absolute werkelijkheid

Het beeld van onze eigen of gedeelde werkelijkheid is niet noodzakelijk de werkelijkheid, ondanks dat ze voor ons zelf zo logisch lijkt of dat mensen in onze omgeving ons beeld van de werkelijkheid lijken te bevestigen. Met andere woorden: de werkelijkheid volgens ons is niet noodzakelijk de werkelijkheid buiten ons. We kunnen ons van alles als werkelijk inbeelden, maar uitsluitel is moeilijk te vinden.

1- Our formation of images is our frame of reference — our reality

There is a reality that we appropriate, a reality that we believe is shared, and there is the idea of a reality beyond ourselves.

Our own reality

We form our image of reality ourselves, and we do so all day long, based upon what we see, read, experience and so forth. In doing so, our reality is determined by the persuasive powers of the information we encounter and our capacity to form an image of them for ourselves and to situate it in our image of reality. Our individual reality exists within that formation of images — it is reality 'such as we see it'.

Shared reality

It is because of this mechanism that our own image of reality corresponds so beautifully with that of the people in our immediate surroundings — they encounter more or less the same things, have the same frame of reference, the same horizon.

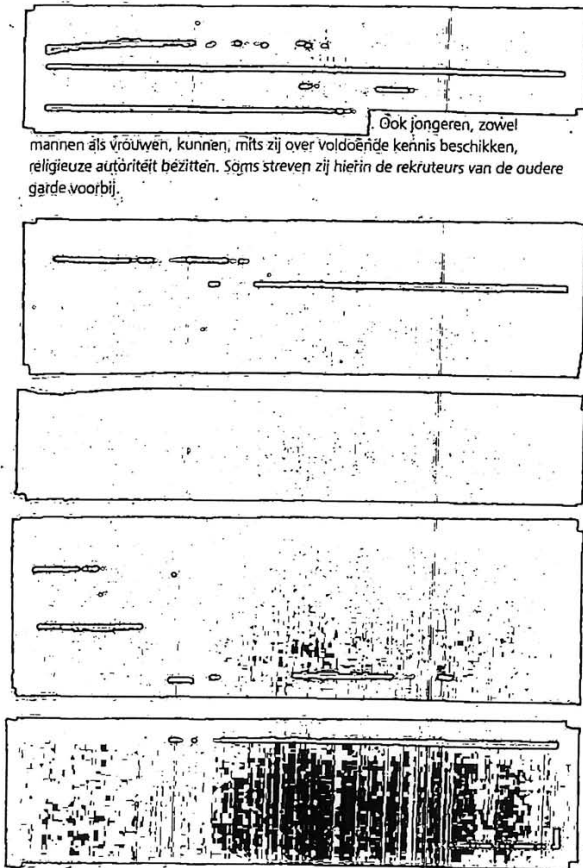
Absolute reality

The image of our personal or shared reality is not necessarily actual reality, despite it seeming so logical to ourselves or the fact that people around us seem to confirm our vision of reality. In other words — reality according to us is not necessarily reality beyond ourselves. We can imagine practically anything to be reality, but a definitive reality is hard to find.

2- Reality as team sport

It is in our 'image of reality' that we manifest our reality. Throughout the game in which we construct our formation of images, we acquire the morals of our personal reality as well as the ethics of the reality that asserts itself on the playing field.

On this playing field we can make use of different personal capacities and competencies. The better we are able to process information — through analytic ability and expression — the better we are able to play the game. The more convincing the information we encounter, in terms of quantitative

5555555555

authority or in terms of qualitative argument — the more strongly we can construct ourselves by choosing whether to include that information in our image of reality.

The game of life manifests itself within the formation of images. This makes design such a powerful phenomenon — this is precisely why it is design that can give form to our convictions, can refine things.

The inherent conservatism of the formation of images
We are all too eager to cling on to some secure foothold, and all too eager to point to trusted and proven images in order to confirm that foothold. As human beings, we favour conviction above doubt, and between ourselves we favour agreement above dissent. We prefer to base our image of reality on the status quo and we are anxious to present a polished image. Because we present our image of reality with caution, the reality that we practice in relation to our formation of images is inherently conservative. On the playing field the status-quo prevails; an affirmative reality dominates. Because the status-quo offers the individual a firm foothold, and because of the difficulty in appreciating ambiguity, the image is thus a powerful force for conservative politics. Ambiguous theses are easy to discredit.

Ambiguity of the formation of images
In our need to validate our image of reality, we find it difficult to imbue that image with a sense of unpredictability, which would thus acknowledge the possibility of its being unreal — we do not willingly present ourselves in doubt or in dissent.

On the playing field ambiguity is assigned to the marginal players, positioned along the sidelines, or to the blind spot in our individual frames of reference. The blind spot has trouble presenting itself — its image does not get produced because its motives are not delineated, they are not in the spotlight because we don't want to set eyes on them. Thus they have no way of entering into the game. Only when the marginal player picks them up and subsequently invades the pitch, can they tilt the dominant image in the game, more so when friends also join in.

Conflicting with our tendency to play out our formation of images so conservatively is the fact that, despite the knowledge that our individual capacity to form an image of reality is limited, it is in our nature to allow ourselves to be motivated by that image. Surely it is precisely because of these contradictions that we, in the construction of our image- should acknowledge the role of the trivial — the inherent fickleness of reality within our formation of images? And isn't it precisely the power which we glean from our image of reality that motivates us to distinguish those contradictions morally and ethically? The contradiction is complete, precisely because we seek a firm foothold, because we are so keen to bind ourselves to our image of reality — all that which makes us human, manifests itself within our formation of images — our morals and our sins, our freedom and our lack of freedom.

The impotence of the image
Precisely its inherent unpredictability — its possible inessen-

2- Werkelijkheid als speelbord
Het is in ons 'beeld van de werkelijkheid' dat we onze werkelijkheid manifesteren. In het spel waarin we onze beeldvorming construeren komen we tot de moraal van onze eigen werkelijkheid en een ethiek van de werkelijkheid die op het spelbord geldt.

Op dit speelbord kunnen we gebruik maken van verschillende persoonlijke capaciteiten en competenties. Hoe beter we informatie kunnen verwerken — door analytisch vermogen en uitdrukking — hoe beter we het spel kunnen spelen. Hoe overtuigender de informatie die we tegenkomen — als kwantitatieve autoriteit of als kwalitatief argument — hoe sterker we ons kunnen manifesteren door die informatie in ons beeld van de werkelijkheid te verdiscenteren.

Omdat het spel van het leven zich manifesteert binnen de beeldvorming is design een krachtig fenomeen. Juist design kan onze overtuiging vormgeven, zaken polijsten.

Het inherent conservatisme van beeldvorming
Maar al te graag houden we vast aan houvast en maar al te graag verwijzen we naar vertrouwde en bewezen beelden om dat houvast te bevestigen. Als mens verkiezen we overtuiging boven twijfel en onder elkaar verkiezen we de overeenkomst boven het probleem. Ons beeld van de werkelijkheid rust graag op een status-quo en manifesteert zich graag gepolijst. Omdat we ons beeld van de werkelijkheid behoudend opvoeren, is de werkelijkheid die we aan de hand van onze beeldvorming praktiseren inherent conservatief. Op het speelbord heerst de status-quo; domineert een affirmatieve werkelijkheid. Vanwege de houvast die de status-quo het individu biedt en de moeizame erkenning van ambiguïteit is het beeld een sterke kracht voor een conservatieve politiek. Ambigue thesen zijn makkelijk in diskrediet te brengen

Ambiguïteit van beeldvorming
In onze behoefte ons beeld van de werkelijkheid te bevestigen, is het lastig om dat beeld als contingent, en daarmee als mogelijk onwerkelijk, te beschouwen; we manifesteren ons niet graag in twijfel of problemen.

Op het speelbord is ambiguïteit toebedeeld aan de speler van de marginaliteit, gepositioneerd aan de zijlijn, of aan de blinde vlek in ons individuele referentiekader. De blinde vlek heeft moeite zich te presenteren: haar beeld wordt niet gemaakt omdat haar motieven niet worden uitgetekend, ze wordt niet uitgelicht omdat we ze niet willen zien. Ze heeft dan ook geen toegang tot het spel. Pas wanneer de marginale speler haar oppakt en vervolgens invalt in het spel, kan hij het in het spel dominante beeld laten kantelen, zeker wanneer zijn vrienden ook aaneekhuizen.

Contradictoir aan het gegeven dat we onze beeldvorming zo conservatief uitspelen, staat het menselijk gegeven dat we, ondanks de wetenschap dat onze individuele capaciteit om ons beeld van de werkelijkheid te vormen beperkt is, toch gemotiveerd raken door dat beeld. Zijn het niet juist vanwege deze contradicties dat we in de constructie van onze beeldvorming meer

erkentelijk zouden moeten zijn aan het triviale; aan een inherente contingentie van de werkelijkheid binnen onze beeldvorming? En is het niet juist de kracht die we kunnen putten uit ons beeld van de werkelijkheid, die ons motiveert om deze contradicties moreel en ethisch te onderkennen? De contradictie is compleet; juist omdat we houvast zoeken, omdat we ons graag verbinden aan ons beeld van de werkelijkheid manifesteert zich binnen onze beeldvorming alles wat ons menselijk maakt: onze moraal en onze zonde, onze vrijheid en onze onvrijheid.

De onmacht van het beeld
Juist in haar inherente contingentie — mogelijke noodzakelijkheid — is het beeld moreel en ethisch triviaal. Het speelbord van de werkelijkheid is onderhevig aan dezelfde ambiguïteit als het beeld van de werkelijkheid dat elke willekeurige speler hanteert. Wanneer de spelers aan het bord wisselen, wanneer de marginale persoon aanschuift of de blinde vlek zich aandient, kan de capaciteit om informatie te verwerken of de overtuigingskracht van aanwezige informatie wisselen. De werkelijkheid is weerbarstig: wat mooigepolijst lijkt kan even later uitgedroogd zijn en barsten vertonen. Toch resulteert ook zo'n wisseling weer in een nieuwe status-quo.

3. Het politieke aura van het beeld
Door de dominantie van de inherente consistentie van het beeld, manifesteert ambiguïteit zelden. Juist daarom is het interessant wanneer dit gebeurt, wanneer er zich beelden aandienen die ambiguïteit sterk manifesteren. Zulke beelden manifesteren een morele twijfel of een ethisch probleem. Als blinde vlek — als een concept dat zich aandient — verstoort ze de inherente verondersteld consistentie van het beeld van de werkelijkheid. Wanneer ze zich vervolgens communicatief manifesteert als marginale speler - in beeld en als informatiebron — bevragede ze de fundamenten van het speelbord. Het kan zelfs leiden tot een verandering van de status-quo. Ze is niet sluitend maar ontsluitend. Hierin bedrijft ze politiek.

Tegelijkertijd herkennen we in haar aanwezigheid een aura. Enerzijds een aura wat een fundamentele werkelijkheid in zichtbaarheid laat toenemen en zo mee laat wegen in ons individuele beeld, anderzijds als een aura dat een vacuüm op het spelbord legt waarbinnen nieuwe configuraties ruimte worden geboden. Zodra dit aura herkend wordt, is haar politiek niet meer twijfelachtig of problematisch, maar wordt het spelbord verruimd, kunnen nieuwe spelers toegang vinden en kan nieuwe informatie instromen. Zodra ze erkend wordt is ze geïntegreerd in de inherente consistentie van onze beeldvorming op het speelbord en is ze, wederom, deel aan de status-quo.

Echter: wanneer dit politiek aura zich manifesteert is ze controversieel, is ze voor velen een parasiet. Ze staat voor chaos en veroorzaakt wantrouwen en onrust bij diegene die zich in hun houvast bedreigd voelen. Voor hen is ze een klokkenluider die in de winter hun warm en behaaglijk huis doorlucht omdat hij vindt dat het lam en muf is.

tiality — makes the image morally and ethically trivial. The playing field of reality is susceptible to the same ambiguity as the image of reality that each random player employs. When the players on the field switch, when the marginal players join in or when the blind spot announces itself, the capacity to process information or the persuasiveness of the available information can alter. Reality is stubborn — that which is at first beautiful and polished can shortly become dried out and show cracks. Nonetheless, such a take-over also results in a new status quo.

3. The political aura of the image
Through the domination of the intrinsic consistency of the image, ambiguity is seldom manifested. It is therefore particularly interesting when this does happen — when images occur that are a powerful manifestation of that ambiguity. Such images reveal a moral doubt or an ethical problem. As a blind spot — as a concept that presents itself — ambiguity disturbs the imagined intrinsic consistency of the image of reality. When, subsequently, the ambiguities communicatively manifest themselves as marginal players — as images and as sources of information — they open up the basis of the playing field to question. This can even lead to a change in the status quo. Something not closed but, rather, opened up to discussion. As such, they perpetrate politics.

At the same time, we are aware of an aura around their political presence. On the one hand, this political aura allows a more fundamental reality to increase in visibility, allowing it to gain ground from our individual image. On the other hand as an aura that places the playing field in a vacuum in which there is space for new configurations. As soon as this aura is recognised, its politics are no longer doubtful or problematic, instead, the playing field is cleared, new players can enter the game and new information can flow in. As soon as the aura is recognised it is integrated into the intrinsic consistency of our formation of images on the playing field and becomes, once again, part of the status quo.

However, when this political aura manifests itself it is controversial, and, for many, it is parasitic. It stands for chaos and causes mistrust and agitation in those who feel their foothold threatened. For them it is an alarm bell sending the cold winter air coursing through their snug, warm house because it's been deemed musty and ineffective.

From the outset ambiguity is, at the very least, something double-edged. Although it is subversive in comparison to the status quo of the inherent consistency of the image- ambiguity is very inconsistent. It shows, precisely through the imaginary power of its aura, that doubt and discrepancy are human, and crying out for recognition.

4. In conclusion
Precisely because the game surrounding the formation of images is so dynamic and the current reality on the playing field so stubborn, the image itself is a powerful player. In spite of all this, and specifically in the relationship of the internal dy-

namics of the image through the players and the status quo, this dynamic game determines the reality of our lives. This is borne out in the dynamism of the image of reality.

Despite the fact that in our desire for a firm foothold, we generally ignore the intrinsic fickleness of our image of reality, by allowing ourselves to be fed by the persuasiveness of select information; the image is able to present itself to us in a different manner and it is possible for the image to manifest its internal ambiguity as a political aura. Here the image presents itself as an independent and communicative progressive potentiality.

The political aura of the image will be seen as subversive by the supporters of the image of the status quo. Fundamentalists will experience this as destructive. With the conservative advance in the formation of images – democratisation run wild – emancipation has become open to question. The political aura of the image is actually, first and foremost, an appeal for reflection – it calls on us to become conscious of our individual capacity to process the images with which we form our own reality. At the same time, at the moment when we play out our image of reality, we should contemplate, for a moment, its conservative nature. Truth is in the eye of the beholder, but there too lurks its responsibility and there can also be a source of power. When, in the formation of images, motives are wielded with integrity, more can be got out of them. Image formation lacks power in terms of the determination of truth, but has, specifically through the motivating force of the political aura of the image and based on fundamental human traits, a powerful potential to operate meaningfully. There is no sin and there is no salvation. There is only responsibility.

Ambigüiteit is in aanvang dubbelzinnig; ten minste dual. Alhoewel ze subversief is ten opzichte van de status-quo van de inherente consistentie van het beeld, is zij juist inconsistent. Ze toont aan, juist in de beeldende kracht van haar aura, dat de twijfel of het probleem menselijk zijn en roept op om dit te erkennen.

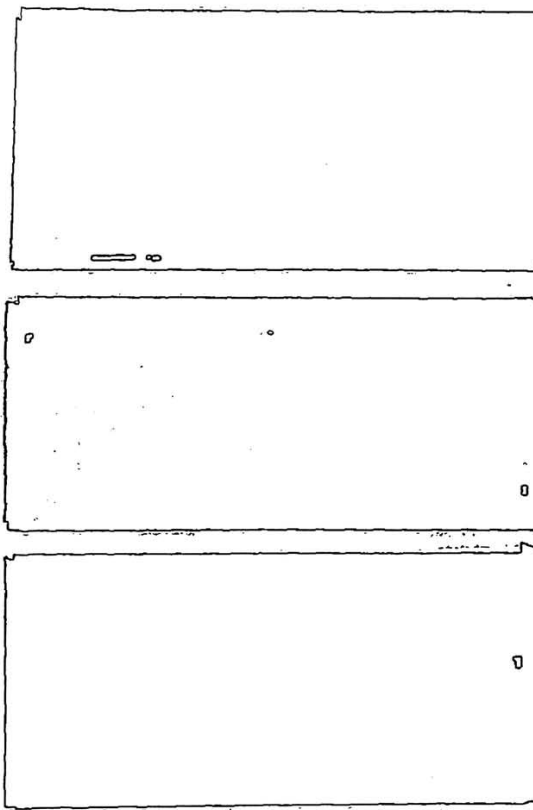
4. Tot slot

Juist omdat het spel rond beeldvorming zo dynamisch is en de geldende werkelijkheid op het speelbord zo weerbaar is, is het beeld zelf een krachtige speler. Dit dynamisch spel bepaald, ondanks alles en juist in de relatie van interne dynamiek van het beeld door de spelers en de status-quo, de werkelijkheid van ons leven. Dit wordt bevestigd in de dynamiek van het beeld van de werkelijkheid.

Ondanks dat we de inherente contingentie van ons beeld van de werkelijkheid veelal negeren in onze behoefte aan houvast en laten voeden door de overtuigingskracht van selecte informatie, kan beeld zich anders tot ons vormen en is het mogelijk dat het beeld haar innerlijke ambigüiteit manifesteert als politiek aura. Hier toont het beeld zich als een onafhankelijk en communicatief progressief potentieel.

Het politiek aura van het beeld zal door aanhangers van het beeld van de status-quo als subversief worden ervaren. Door fundamentalisten zal ze als destructief worden ervaren. Met de conservatieve opmars van de beeldvorming, een doorgeschoten democratisering, is emancipatie discutabel geworden. Het politieke aura van het beeld doet echter eerst en vooral een beroep bezinning; ze roept ons op om ons bewust te worden van onze individuele capaciteit om de beelden, waarmee we ons beeld van de werkelijkheid vormen, te kunnen verwerken. Tevens roept ze ons op, wanneer we ons beeld van de werkelijkheid gaan uitspeelen, stil te staan bij haar conservatieve aard. Waarheid is in the eye of the beholder, maar daar schuilt ook haar verantwoordelijkheid en daar kan kracht uit worden geput. Wanneer motieven in beeldvorming integer worden gehanteerd, is er meer te halen. Beeldvorming is onmachtig in waarheidsvinding maar heeft, juist in motivatie door het politieke aura van het beeld, een machtig potentieel om op basis van menselijke fundamentelementen betekenisvol te opereren. Er is geen zonde en er is geen zaligheid. Er is enkel verantwoordelijkheid.

2.3.3 Werkwijzen

¹⁷ Ook de AVD heeft deze ontwikkeling geconstateerd, zie AVD (2006, p. 17-18).